

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Uniform Herstellkader Derivaten MKB : een (on)wenselijke vorm van geschillenbeslechting?

Rank, W.A.K.; Rank W.A.K.

Citation

Rank, W. A. K. (2016). Uniform Herstellkader Derivaten MKB : een (on)wenselijke vorm van geschillenbeslechting? *Financial Investigator*, 2016(6), 65. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/56123>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/56123>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

UNIFORM HERSTELKADER RENTEDERIVATEN MKB: EEN (ON)WENSELIJKE VORM VAN GESCHILLEN- BESLECHTING?

Door prof. mr. W.A.K. Rank, advocaat bij NautaDutilh te Amsterdam
en hoogleraar Financieel Recht aan de Universiteit Leiden

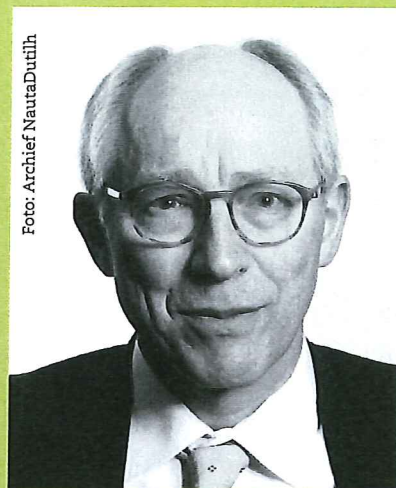

Foto: Archief NautaDutilh

Op 5 juli 2016 heeft de commissie van deskundigen het door haar opgestelde Uniform Herstelkader Rentederivaten MKB aangeboden aan de Minister van Financiën. Dit document bepaalt welke eventuele herstelacties banken die rentederivaten aan MKB-ondernemingen hebben verkocht, moeten uitvoeren om deze MKB-ondernemingen te compenseren. De vraag is of een dergelijke regeling wenselijk is.

Veel MKB-ondernemingen hebben in de afgelopen jaren rentederivaten afgesloten met banken om zich te wapenen tegen een mogelijke stijging van de rente op de door hen bij deze banken afgesloten leningen. Nu de rente zich anders heeft ontwikkeld dan gedacht, zijn de nodige MKB-ondernemingen in de problemen gekomen. In een aantal gevallen houden deze MKB-ondernemingen de banken verantwoordelijk voor het ontstaan van deze problemen. Deze MKB-ondernemingen stellen zich onder meer op het standpunt dat de derivaten in veel gevallen niet aansluiten bij de onderliggende leningen en dat de informatievoorziening in veel gevallen niet toereikend is geweest, met name waar het de potentiële nadelige gevolgen van een rentederivaat betreft en de mogelijkheid van de bank om renteopslagen te verhogen.

Om een snelle en integrale oplossing te bewerkstelligen voor wat inmiddels een maatschappelijk probleem is gaan heten, heeft de minister op advies van de AFM drie deskundigen aangesteld om een uniform herstelkader op te stellen en ervoor te zorgen dat de banken zich daaraan onderwerpen. ABN AMRO, ING, SNS en Van Lanschot, Rabobank en Deutsche Bank hebben aangegeven aan het herstelkader te zullen deelnemen. Het is een publiek geheim dat er door de minister en de AFM een zekere druk op de banken en hun bestuurders is uitgeoefend om zich bij de regeling aan te sluiten. Overigens heeft de commissie bij het opstellen van het herstelkader intensief met de banken en de MKB-ondernemingen overlegd.

Het herstelkader kent de volgende elementen: 1) compensatie voor zover de verkochte derivaten zeer complexe ('exotische')

derivaten betreffen die niet geschikt zijn voor de MKB-onderneming; 2) compensatie voor zover de verkochte derivaten niet aansluiten bij de onderliggende leningen; 3) een coulantevergoeding ten belope van 20% van de rente die de MKB-onderneming per saldo onder een renteswap aan de bank heeft betaald of nog moet betalen, met een maximum van € 100.000; 4) compensatie voor onverwachte verhoging van renteopslagen bij leningen in combinatie met een renteswap. De banken zullen MKB-ondernemingen die tussen 1 april 2011 en 1 april 2014 een lopend rentederivaat hadden spontaan betrekken in een herbeoordeling. MKB-ondernemingen met rentederivaten die vóór 1 april 2011 zijn geëindigd maar met een initiële latere einddatum, kunnen ook voor een regeling in aanmerking komen. Deze MKB-ondernemingen moeten wel zelf actie ondernemen. Het herstelkader is alleen van toepassing op niet-professionele en niet-deskundige partijen, welke begrippen in het herstelkader worden uitgewerkt.

De vraag is of een dergelijke door de politiek opgelegde wijze van geschillenbeslechting wel wenselijk is. Duidelijk is dat er met de onderhavige regeling een maatschappelijk probleem wordt opgelost. Dat is zeker een positief punt. Daar staat echter tegenover dat er een 'one size fits all'-regeling uit de bus is gekomen die op sommige punten wel heel ver afstaat van de algemene beginselen van ons schadevergoedingsrecht. Dat is bepaald een negatief punt. Niet uitgesloten is overigens dat er nog procedures zullen plaatsvinden tussen MKB-ondernemingen die de regeling ontoereikend vinden en banken. Daarmee zou er dan alsnog sprake zijn van toetsing van de regeling door de rechter. «